

অসমীয়া আদিপাঠ

অসমীয়া ভাষা প্ৰবেশিকা

ASSAMESE PRIMER

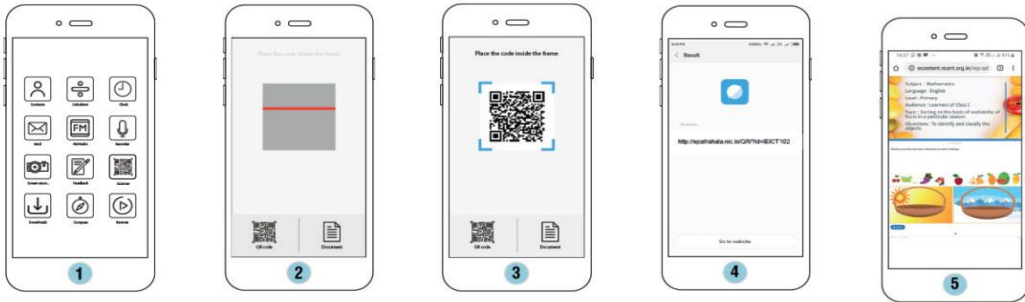
CIIL-NCERT Primer Series

ई-पाठशाला

क्यूआर (QR) कोड से संबंधित ई-सामग्री प्राप्त करने के लिए उपयोगकर्ताओं के लिए चरणबद्ध मार्गदर्शिका

प्रत्येक अध्याय के पहले पृष्ठ पर स्थित कोड बॉक्स को क्विक रिस्पांस कोड – क्यूआर (QR) कोड कहते हैं। यह आपको अध्याय में दिए गए विषयों से संबंधित ई-सामग्री, जैसे ऑडियो, वीडियो, मल्टीमीडिया, पाठ्य-सामग्री आदि को प्राप्त करने में सहायता करेगा। पहला क्यूआर कोड संपूर्ण ई-पाठ्यपुस्तक प्राप्त करने के लिए है और प्रत्येक अध्याय में दिए गए क्यूआर कोड उस अध्याय से संबंधित ई-सामग्री प्राप्त करने में मदद करेंगे। यह प्रक्रिया आपको आनंदपूर्ण तरीके से सीखने में मदद करेगी।

अपने मोबाइल फ़ोन या टेबलेट द्वारा निम्नवत् चरणों का पालन कर और ई-पाठशाला epathshala.nic.in के माध्यम से ई-सामग्री प्राप्त करें।

प्ले स्टोर से ई-पाठशाला स्कैनर एप इंस्टॉल करें और इसे खोलें

क्यूआर कोड स्कैनिंग विंडो को तैयार रखें

स्कैनर से क्यूआर कोड को स्कैन करें

लिंक को सिलेक्ट एवं क्लिक करें

उपलब्ध ई-सामग्री का प्रयोग करें

डेस्कटॉप या लैपटॉप पर ई-पाठशाला द्वारा ई-सामग्री प्राप्त करने के लिए नीचे दिए गए चरणों का पालन करें—
<https://epathshala.nic.in/topics.php> पर जाएँ और क्यूआर कोड के नीचे दिए गए एल्फान्यूमेरिक कोड को दर्ज करें।

दीक्षा

 दीक्षा एप को गुगल प्लेस्टोर से डाउनलोड करें फिर नीचे दिए गए चरणों का पालन करें। दीक्षा का उपयोग करते हुए आप अपने स्मार्टफोन या टेबलेट से ई-सामग्री प्राप्त करें।

अपनी पसंदीदा भाषा का चयन करें

अपनी भूमिका चुनें—शिक्षक या विद्यार्थी

पहुँच प्रदान करें और एप को अनुमति दें

क्यूआर कोड को स्कैन करने के लिए टैप करें

कैमरा पाठ्यपुस्तक के क्यूआर कोड पर फोकस करें

क्लिक करके क्यूआर कोड से संबंधित ई-सामग्री प्ले करें

डेस्कटॉप या लेपटॉप पर दीक्षा का उपयोग करते हुए ई-सामग्री प्राप्त करने के लिए नीचे बताए गए चरणों का पालन करें—
<https://diksha.gov.in/resources> पर जाएँ और क्यूआर कोड के नीचे दिए गए एल्फान्यूमेरिक कोड को दर्ज करें।

“ जैसे हमारे जीवन को हमारी मां गढ़ती है, वैसे ही मातृभाषा भी हमारे जीवन को गढ़ती है। आजादी के 75 साल बाद भी कुछ लोग ऐसे मानसिक द्वन्द्व में जी रहे हैं, जिसके कारण उन्हें अपनी भाषा, अपने पहनावे, अपने खान-पान को लेकर एक संकोच होता है। जबकि विश्व में कहीं और ऐसा नहीं है। हमारी मातृभाषा है, हमें उसे गर्व के साथ बोलना चाहिए। और हमारा भारत तो भाषाओं के मामले में इतना समृद्ध है कि उसकी तुलना ही नहीं हो सकती। हमारी भाषाओं की सबसे बड़ी खूबसूरती यह है कि कश्मीर से कन्याकुमारी तक, कच्छ से कोहिमा तक सैकड़ों भाषाएं, हजारों बोलियाँ एक दूसरे से अलग लेकिन एक दूसरे में रची-बसी हुई हैं। भाषा अनेक पर भाव एक। सदियों से हमारी भाषाएं एक दूसरे से सीखते हुए खुद को परिष्कृत करती रही हैं। एक दूसरे का विकास कर रही हैं।”

श्री नरेंद्र मोदी

माननीय प्रधानमंत्री, भारत

(27 फरवरी, 2022; मन की बात कार्यक्रम में)

অসমীয়া আদিপাঠ

অসমীয়া ভাষা প্ৰবেশিকা

ASSAMESE PRIMER

ভাৰতীয় ভাষা সংস্থান

Central Institute of Indian Languages
(Department of Higher Education, Ministry of Education, GoI)
Manasagangotri, Mysuru - 570 006
Ph: 0821 2515820 (Director)
email: ada-ciilmys@gov.in

ৰাষ্ট্ৰীয় শৈক্ষিক অনুসন্ধান আৰু প্ৰশিক্ষণ পৰিষদ

National Council of Educational Research and Training
Sri Aurobindo Marg
New Delhi - 110016
Ph: 011 2696 2580
email: dceta.ncert@nic.in

অসমীয়া আদিপাঠ

অসমীয়া ভাষা প্ৰবেশিকা

ASSAMESE PRIMER

A basal reader of Assamese alphabet and basic numerals for the kids of Balvatika/Anganwadi levels and adult literacy programmes through andragogy, prepared by Central Institute of Indian languages (CIIL), Mysuru and National Council of Educational Research and Training (NCERT), New Delhi.

Editors

Dinesh Prasad Saklani

Shailendra Mohan

Aleendra Brahma

Jahnobi Kalita

ISBN: 978-81-19411-72-6

First Edition: March 9, 2024

Published by CIIL, Mysuru in collaboration with NCERT, New Delhi.

© CIIL & NCERT 2024

All rights reserved. No part of this primer may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted into any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying and recording or otherwise, without the prior permission of the publisher.

Cover Design: Saravanan A S

Cover Photo: www.wikipedia.org, www.indiatimes.com, www.haatsite.com,
www.freepic.com

Printed by CIIL, Mysuru and NCERT, New Delhi.

धर्मेन्द्र प्रधान
धर्मेश्वर प्रधान
Dharmendra Pradhan

75
आज़ादी का
अमृत महोत्सव

मंत्री
शिक्षा; कौशल विकास
और उद्यमशीलता
भारत सरकार

Minister
Education; Skill Development
& Entrepreneurship
Government of India

प्रस्तावना

राष्ट्रीय शिक्षा नीति 2020 के साथ-साथ बुनियादी स्तर की राष्ट्रीय पाठ्यचर्या की रूपरेखा 2022, तीन वर्ष से आठ वर्ष तक के आयु-वर्ग के बच्चों के लिए मातृभाषा/ घरेलू भाषा/ स्थानीय भाषा/ क्षेत्रीय भाषा में शिक्षण पर बल देती है। भारत सरकार ने बाल वाटिका, आद्य साक्षरता तथा बुनियादी साक्षरता की शुरुआत की है। हमारे देश के कई क्षेत्रों में बच्चों को स्कूलों में पढ़ाने की भाषा समझने में कठिनाई होती है। इसके लिए मातृभाषा/ स्थानीय भाषा/ घर में बोली जाने वाली भाषा में शब्द जोड़कर, स्थानीय गीतों और कहानियों को सुनाकर बच्चों की इस कठिनाई को दूर करना आवश्यक है। बच्चों को अक्षर-पहचान के साथ-साथ अर्थपूर्ण ढंग से पढ़ना और लिखना सिखाया जाना चाहिए। देश के विभिन्न भागों का दौरा करते हुए तथा वहाँ के शिक्षकों एवं बच्चों से बातचीत करते समय हमें इस बात का बोध हुआ कि भारत की विभिन्न भाषाओं तथा मातृभाषाओं में भाषा शिक्षा से संबंधित महत्वपूर्ण पुस्तकों की आवश्यकता है।

अतः हमने एन.सी.ई.आर.टी तथा भारतीय भाषा संस्थान, मैसूर को देश की सभी भाषाओं तथा मातृभाषाओं में ऐसी प्रवेशिकाओं का निर्माण करने हेतु उत्प्रेरित किया जो न केवल वैज्ञानिक विधि से अक्षर-पहचान के साथ पढ़ना और लिखना सीखने में मदद करें, बल्कि बच्चों को वहाँ के सांस्कृतिक पहलुओं का ज्ञान भी करवाएँ। अपनी भाषा तथा संस्कृति का ज्ञान आत्मनिर्भरता तथा विकास की ओर पहला कदम होता है। डिजिटल प्रारूप में ये सभी प्रवेशिकाएं बच्चों, शिक्षकों तथा अभिभावकों को पूर्णतः निःशुल्क रूप से भी उपलब्ध होगी।

ये प्रवेशिकाएं राष्ट्रीय शिक्षा नीति और राष्ट्रीय पाठ्यचर्या की रूपरेखा के अनुसार स्थानीय सामग्री के उदाहरण प्रस्तुत करते हुए तैयार की गई हैं। इनमें शिक्षकों को यह समझने हेतु भी पर्याप्त अवसर दिए गए हैं कि बच्चों को भाषा का प्रारंभिक ज्ञान सही विधि से कैसे कराया जाए। इन प्रवेशिकाओं की मदद से बच्चे अपनी भाषाओं तथा मातृभाषाओं की ध्वनियों, वर्णों और शब्दों के साथ-साथ संबंधित राज्य की राजभाषा/ओं तथा संस्कृति का भी बुनियादी ज्ञान प्राप्त कर सकेंगे।

इस अवसर पर मैं समिति के सदस्यों, विशेषज्ञों और भाषा शिक्षकों के प्रति अपना हार्दिक आभार व्यक्त करना चाहूँगा जिन्होंने इन प्रवेशिकाओं को तैयार करने में महत्वपूर्ण योगदान दिया और अपना बहुमूल्य समय लगाया। मुझे विश्वास है कि इन प्रवेशिकाओं से भाषाओं तथा मातृभाषाओं के पठन-पाठन हेतु बच्चों, शिक्षकों तथा अभिभावकों को लाभ होगा।

धर्मेन्द्र प्रधान

सबको शिक्षा, अच्छी शिक्षा

कौशल भारत, कुशल भारत

MOE - Room No. 301, 'C' Wing, 3rd Floor, Shastri Bhavan, New Delhi-110 001, Phone : 91-11-23782387, Fax : 91-11-23382365
MSDE - Room No. 516, 5th Floor, Shram Shakti Bhawan, Rafi Marg, New Delhi-110001, Phone : 91-11-23465810, Fax : 011-23465825
E-mail : minister.sm@gov.in, minister-msde@gov.in

प्राक्कथन

भाषा समाज का एक अभिन्न अंग है। भाषा संस्कृति का एक उपादान है, समुदाय की पहचान है और पीढ़ियों के लिए ज्ञान के संचरण का स्रोत भी है। भाषा सभ्यता के विकास को प्रेरित करती है और मानव को उच्चतर स्तर पर रूपांतरित करती है। यह तथ्य कि भारत एक बहुभाषिक देश है-एक ओर भारत की भाषिक विविधता को दर्शाता है तो दूसरी ओर यह भी बताता है कि कैसे यह एक सामाजिक विविधता है। साथ ही यह भी बताता है कि लगभग सभी भारतीय सही अर्थों में द्विभाषिक या बहुभाषिक हैं। हम जानते हैं कि भारत की 2011 की जनगणना में 121 भाषाओं और 270 मातृभाषाओं/बोलियों की सूची दी गई है। भारतीय संविधान के खंड XVII और 8वीं अनुसूची की 343 से 351 तक की धाराएँ देश की भाषाओं के मुद्दों पर हैं। बच्चों का सामाजिक एवं संज्ञानात्मक विकास भाषा के द्वारा समृद्ध होता है, क्योंकि समाजीकरण का कार्य मातृभाषा अथवा परिवार एवं पड़ोस की भाषा में होता है। यह एक स्थापित बिंदु है कि बच्चों के पास भाषाओं को सीखने की जन्मजात क्षमता होती है, अतः राष्ट्रीय पाठ्यचर्या की रूपरेखा 2023 में विद्यालयी शिक्षा के प्रारंभिक दिनों (आधारभूत चरण) में शिक्षा हेतु माध्यम के रूप में मातृभाषा के उपयोग और मातृभाषा-आधारित शिक्षा पर अत्यधिक बल दिया गया है।

विद्यालयों में बच्चों की मातृभाषा की उपलब्धता को सुनिश्चित करना और यह देखना कि बच्चे किसी अपरिचित भाषा में शिक्षा-प्राप्ति के भय से मुक्त हों-ये किसी भी सफल शिक्षा-व्यवस्था के शाश्वत सिद्धांत हैं। राष्ट्रीय शिक्षा नीति 2020 में भाषा खंड को 'बहुभाषिकता और भाषा की शक्ति' का शीर्षक दिया गया है जो बहुत ही सटीक है तथा यह विद्यालयी शिक्षा में सभी भाषाओं के विकास के महत्व पर बल देता है। भारत सरकार देशभर में मातृभाषा-आधारित शिक्षा प्रदान करने के लिए कटिबद्ध है और विभिन्न पहलों एवं परियोजनाओं के माध्यम से इसे लागू करने हेतु सतत प्रयास कर रही है। बच्चों की घर की भाषा में शिक्षा की यह मजबूत नींव न केवल भविष्य में विद्यालय एवं उच्चतर शिक्षा को सबल बनाने में सहायक होगी बल्कि इसका एक उद्देश्य यह भी है कि बच्चे अन्य भाषाओं को सीखने के लिए भी प्रेरित हों।

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद (एनसीईआरटी) एवं भारतीय भाषा संस्थान (सीआईआईएल) द्वारा संयुक्त रूप से तैयार प्रवेशिकाओं (प्राइमरों) का लक्ष्य छोटे बच्चों या अन्य भाषा सीखने वाले किसी अन्य व्यक्ति को मुद्रित एवं दृश्य माध्यम से भाषाओं से सुपरिचित बनाना है। इन प्रवेशिकाओं का विकास विलुप्ति का खतरा झेल रही अनेक भाषाओं के दस्तावेजीकरण के प्रयासों में भी अपना योगदान दे रहा है। अतः भाषाओं का संरक्षण और विकास करना तथा सभी भाषाओं को विद्यालय में लाकर विद्यालयी शिक्षा, विशेषकर इसके निर्माणात्मक वर्षों को समावेशी बनाना प्रत्येक व्यक्ति का दायित्व है। कहने की आवश्यकता नहीं कि यह भारतीय संविधान की समानाधिकारवादी लोकतंत्र की आत्मा के अनुरूप है और प्रत्येक समुदाय एवं व्यक्ति के भाषिक अधिकारों का सुदृढीकरण है। मुझे विश्वास है कि ये पुस्तिकाएँ राष्ट्रीय शिक्षा नीति 2020 में परिकल्पित बहुभाषिक शिक्षा की अवधारणा को प्रोत्साहन प्रदान करेंगी। साथ ही अनेक जनजातीय, अल्पसंख्यक एवं अल्पप्रयुक्त भाषाओं में अंतर्वस्तु के विकास का मार्ग भी प्रशस्त करेंगी तथा एनसीईआरटी द्वारा आधारभूत चरण हेतु विकसित अन्य सामग्रियों, जैसे-बालवाटिका, विद्या प्रवेश आदि के लिए सहायक सामग्री का कार्य करेंगी। शिक्षकों, अभिभावकों एवं बच्चों की शिक्षा के लिए कार्य करने वाले शिक्षाविदों के हाथों में इन प्रवेशिकाओं को देते हुए मैं माननीय शिक्षा मंत्री श्री धर्मेन्द्र प्रधान जी का उनके प्रेरणादायक मार्गदर्शन के लिए अनुगृहीत हूँ। मैं इन प्रवेशिकाओं के सफल विकास एवं प्रकाशन हेतु गठित समिति के कार्यकारी समूहों के अध्यक्षों, सदस्यों तथा समन्वयकों को भी धन्यवाद देता हूँ। मैं आशा करता हूँ कि शिक्षा मंत्रालय, भारत सरकार; एनसीईआरटी एवं सीआईआईएल का यह संयुक्त प्रयास मातृभाषा आधारित बहुभाषी शिक्षा के उत्थान हेतु राज्यों एवं शिक्षा के अभिकरणों के लिए प्रेरणा का स्रोत बनेगा और बहुभाषी शिक्षा को प्रोत्साहन देने वाले एक राष्ट्रीय अभियान का रूप लेगा ताकि अपनी मातृभाषा का एवं अपनी मातृभाषा में अध्ययन करने के हर विद्यार्थी के अधिकार की रक्षा हो सके।

मार्च, 2024
नई दिल्ली

प्रो. दिनेश प्रसाद सकलानी
निदेशक
राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद, नई दिल्ली

भूमिका/Introduction

भारत सदियों से एक बहुभाषिक देश रहा है जहाँ कई भाषाएँ/मातृभाषाएँ बोली जाती हैं। यह देश की एक महत्वपूर्ण विशेषता है कि हम अपने दैनिक व्यवहार में कई भाषाओं का प्रयोग करते हैं जो हमें एक साथ बांधती हैं और एकजुट रखती हैं। राष्ट्रीय शिक्षा नीति (एनईपी) 2020 में इस बात पर अत्यधिक बल दिया गया है कि भारत की बहुभाषिक प्रकृति एक बहुत बड़ी संपत्ति है जिसका देश के सामाजिक-सांस्कृतिक, आर्थिक और शैक्षणिक विकास के लिए कुशलतापूर्वक उपयोग करने की आवश्यकता है। यह शिक्षा में हर स्तर पर बहुभाषावाद को बढ़ावा देने की अनुशंसा करती है ताकि विद्यार्थियों को अपनी भाषाओं में अध्ययन करने का अवसर प्राप्त हो सके। सभी भारतीय भाषाओं में शिक्षण-अधिगम सामग्री के सृजन से इस बहुभाषिक संपदा में वृद्धि होगी और इससे विकसित भारत के निर्माण में बेहतर योगदान हो सकेगा। एनईपी 2020 की अनुशंसाओं के अनुरूप, प्रारंभिक कक्षा की प्रवेशिकाओं के विकास के लिए एक व्यापक और समावेशी दृष्टिकोण की आवश्यकता है जो भारत के प्रत्येक क्षेत्र की अनोखी भाषाई और सांस्कृतिक विशेषताओं के अनुरूप हो। इन प्रवेशिकाओं का उद्देश्य प्रारंभिक कक्षा के छात्रों को पढ़ने और लिखने में प्रवीणता प्रदान करना और उनकी रचनात्मकता और आलोचनात्मक सोच को बढ़ावा देना है। यह किसी भाषा के प्रतीकों और उसकी वर्णमाला के अक्षरों के बोध, अभिज्ञान एवं उच्चारण की कुंजी है। ये प्रवेशिकाएँ बच्चों को इन अक्षरों के एक या एक से अधिक समुच्चयों के अर्थ से भी अवगत कराती हैं जो उनके संयोजनों जैसे, शब्द में उन अक्षरों की आरंभिक, माध्यमिक या अंतस्थ स्थिति से बनते हैं। इसके अतिरिक्त, ये बाद में बताए गये अक्षरों के लेखन के अभ्यास को सुगम बनाने हेतु उदाहरण प्रस्तुत करते हैं और ये शिशुगीत/छंद/तुकांत बच्चों की भाषा तथा उनके संज्ञानात्मक कौशलों के विकास में भी सहायक सिद्ध होगी।

Bharat has been a multilingual country for ages, with many languages spoken in different regions of the country. Using multiple languages in our verbal repertoire is a common characteristic of the country; it binds us together and keeps us united. National Education Policy (NEP) 2020 strongly emphasises the idea, that the multilingual nature of Bharat is a huge asset that needs to be utilized efficiently for the socio-cultural, economic, and educational development of the nation. It recommends the promotion of multilingualism in education at every level so that learners get the opportunity to study in their own language(s). The creation of teaching-learning material in all Bharatiya languages will thus boost this multilingual asset and allow it to make a better contribution to 'Viksit Bharat'. That said, developing early-grade primers in alignment with NEP 2020 requires a comprehensive and inclusive approach that addresses the unique linguistic and cultural characteristics of each region in India. These primers aim to provide not only language proficiency in reading and writing but also foster creativity and critical thinking among the early-stage learners. It is a key to pronouncing, recognizing, comprehending letters of the alphabet and symbols of a language. It also familiarizes children with the meaning of one or more sets of these letters made through their combinations such as letters in initial, medial and final positions of the word. Moreover, it provides examples that facilitate writing practice of the letters introduced later; and the rhymes will help students in their language development and cognitive skills.

ভাৰতবৰ্ষ এখন বহুভাষিক ৰাষ্ট্ৰ। ভাৰতৰ বিভিন্ন প্ৰান্তত বিভিন্ন ভাষা প্ৰচলিত। আমাৰ দেশৰ সাধাৰণ বৈশিষ্ট্য হৈছে যে আমি মৌখিকভাৱে একাধিক ভাষা ব্যৱহাৰ কৰিব পাৰোঁ আৰু বিভিন্ন ভাষা ব্যৱহাৰ কৰি আনন্দ ল'ব পাৰোঁ। বহুভাষিকতাই আমাক সকলোকে একত্ৰিত কৰি ৰাখিছে। ২০২০ ৰ এন ই পি (NEP) য়ে এই কথা প্ৰমাণ কৰে যে বহুভাষিক প্ৰকৃতি দেশখনৰ মহত্বপূৰ্ণ সম্পত্তি আৰু শক্তি, যি দেশৰ আৰ্থ-সাংস্কৃতিক, অৰ্থনৈতিক আৰু শৈক্ষিক উন্নয়নৰ বাবে আৱশ্যক। ইয়াত শিক্ষাৰ প্ৰতিটো স্তৰতে বহুভাষিকতাক প্ৰসাৰিত কৰাৰ পৰামৰ্শ দিয়া হৈছে যাতে শিক্ষাৰ্থীসকলে নিজৰ ভাষাত অধ্যয়ন কৰাৰ সুযোগ লাভ কৰে। সকলো ভাৰতীয় ভাষাত পাঠদান-শিক্ষণ সামগ্ৰী সৃষ্টি কৰিলে এই বহুভাষিক সম্পদ আৰু অধিক চহকী হ'ব আৰু 'বিকশিত ভাৰত'ৰ দৃষ্টিকোণক অধিক অৰিহণা যোগাব। ভাৰতৰ প্ৰত্যেক ঠাইৰ ভাষিক আৰু সাংস্কৃতিক বৈশিষ্ট্যসমূহ একগোট কৰিবৰ কাৰণে এন ই পি ২০২০ ৰ অনুৰূপ প্ৰাৰম্ভিক গ্ৰেড

প্ৰাইমাৰ প্ৰস্তুত কৰাৰ প্ৰয়োজনীয়তা আছে। এই প্ৰাইমাৰসমূহৰ উদ্দেশ্য হৈছে প্ৰাথমিক শ্ৰেণীৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক পঢ়া-লিখাত দক্ষতা বৃদ্ধি কৰোৱাৰ লগতে সৃষ্টিশীলতা আৰু সমালোচনাত্মক চিন্তাধাৰাক উৎসাহ যোগোৱা। এই প্ৰাইমাৰবোৰে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক এটা বা ততোধিক আখৰৰ গোটৰ অৰ্থৰ সৈতে পৰিচয় কৰোৱাই দিব। যেনে— এটা আখৰ শব্দৰ আদ্যস্থান, মধ্যস্থানত আৰু অন্ত্যস্থানত কিদৰে ব্যৱহাৰ হয় আৰু শেষত পাঠটোত বৰ্ণনা কৰা আখৰবোৰৰ সহায়ত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে লিখাৰ অভ্যাস কৰিব পাৰিব। ছন্দ মিলাই লিখা অকনিৰ গীতসমূহে শিশুসকলক তেওঁলোকৰ ভাষা বিকাশত সহায় কৰিব আৰু সজ্ঞানমূলক দক্ষতা আৰু স্মৃতিশক্তি বৃদ্ধি কৰিব।

মাৰ্চ, 2024
মৈসূৰু

প্ৰো. শৈলেন্দ্ৰ মোহন
নিৰ্দেশক
ভাৰতীয় ভাষা সংস্থান, মৈসূৰু

CIIL-NCERT Primer Series: Assamese Primer Development Team

Guidance

Dinesh Prasad Saklani, Director, NCERT, New Delhi
Shailendra Mohan, Director, CIIL, Mysuru
Chamu Krishna Shastry, Chairman, Bharatiya Bhasha Samiti (BBS), New Delhi

Advisors

Amarendra P. Behera, Joint Director, Central Institute of Educational Technology, NCERT, New Delhi
Ramanujam Meganathan, Professor, Department of Education in Languages, NCERT, New Delhi
Awadesh Kumar Mishra, Chief Coordinator (Academic), BBS, New Delhi
Sandhya Singh, Professor, Department of Education in Languages, NCERT, New Delhi
Mohd. Faruq Ansari, Professor, Department of Education in Languages, NCERT, New Delhi
Pankaj Dwivedi, Assistant Director (Admin) i/c, CIIL, Mysuru

Member Coordinator

Aleendra Brahma, Lecturer-cum-Junior Research Officer, CIIL, Mysuru

Resource Persons

Jahnobi Kalita, Resource Person (Teaching) in Assamese, North Eastern Regional Language Centre (NERLC), (CIIL), Guwahati
Rimpi Borah, Resource Person (Teaching) in Assamese, NERLC, (CIIL), Guwahati

Reviewer

Seuji Sharma, Assistant Professor & Head, Department of Linguistics, Gauhati University, Guwahati

Hindi Reviewers

Biresh Kumar, SRP, National Testing Service-India (NTS-I), CIIL, Mysuru
Sumitra Mishra, JRP, NTS-I, CIIL, Mysuru

Assistance

Kapil Medhi, Research Scholar, Department of Linguistics, Gauhati University, Guwahati

Design Team

Nandakumar L, JRP (Technical), National Translation Mission, CIIL, Mysuru
Jewsnrang Basumatary, Resource Person (Teaching) in Bodo, NERLC, (CIIL), Guwahati
Saravanan A S, Graphic Editor, Scheme for Protection and Preservation of Endangered Languages (SPPEL), CIIL, Mysuru
Shwetha K, Artist, Bharatavani, CIIL, Mysuru
Puttaraju K, Data Input Operator, SPPEL, CIIL, Mysuru
Shobharani B, Data Input Operator, SPPEL, CIIL, Mysuru
G. Yuvaraj, Data Input Operator, SPPEL, CIIL, Mysuru

We sincerely acknowledge the copyright holders of the pictures used in this primer, anonymously and we also declare that the pictures are used for purely educational purposes only.

অসমীয়া আদিপাঠখন কেনেকৈ পঢ়ুৱাব লাগিব

২০২০ চনৰ নতুন ৰাষ্ট্ৰীয় শিক্ষা নীতি আৰু ২০২২ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰম ৰূপৰেখাৰ অধীনত তিনি বছৰৰপৰা আঠ বছৰ বয়সৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক তেওঁলোকৰ মাতৃভাষা, ঘৰুৱা ভাষা, স্থানীয় ভাষা আৰু আঞ্চলিক ভাষাত শিক্ষা প্ৰদান কৰাৰ ব্যৱস্থা কৰা হৈছে। কেন্দ্ৰীয় চৰকাৰে ৩ বছৰৰপৰা ৫ বছৰ বয়সৰ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত মৌলিক সাক্ষৰতা প্ৰদানৰ ব্যৱস্থা কৰিছে। সেয়েহে অসমীয়া ভাষাত লিখা পাঠ্যপুথিখনত সৰু সৰু অকণিৰ কবিতা আৰু শব্দৰ জৰিয়তে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ দ্বিধাবোধ আঁতৰাই তেওঁলোকৰ মৌখিক ভাষাৰ বিকাশৰ ওপৰত গুৰুত্ব দিয়া হৈছে। পাঠ্যপুথিখনত অসমীয়া ভাষাৰ বৰ্ণমালাৰ পৰিচয় কৰোৱাৰ লগতে ছবিৰ সহায়ত শব্দৰ পৰিচয় দিবলৈ যত্ন কৰা হৈছে।

ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে নিজৰ মাতৃভাষাত পঢ়িবলৈ আৰু লিখিবলৈ শিকাৰ সমান্তৰালভাৱে কেনেকৈ হিন্দী আৰু ইংৰাজী ভাষা পঢ়িব আৰু লিখিবলৈ শিকিব পাৰে, সেই বিষয়ে ২০২২ চনৰ ৰাষ্ট্ৰীয় পাঠ্যক্ৰমৰ ৰূপৰেখাত বিতংভাৱে লিখা আছে। সেয়েহে অসমীয়া ভাষাৰ বৰ্ণমালা পাঠ্যপুথিখনত শিশুৰ মাতৃভাষাৰ লগতে হিন্দী ভাষাৰ শব্দ অন্তৰ্ভুক্ত কৰা হৈছে। এই শব্দসমূহ শিশুৰ চাৰিওকাষৰ পৰিচিত পৰিৱেশৰপৰা সংগ্ৰহ কৰি পাঠ্যপুথিখনত সন্নিৱিষ্ট কৰা হৈছে।

বহুভাষিক শিক্ষাৰ মূল লক্ষ্য হৈছে, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ ঘৰুৱা ভাষাত পঢ়া-লিখাৰ দক্ষতা বৃদ্ধি কৰা। অসমীয়া আৰু হিন্দী ভাষাত উপস্থাপন কৰা পাঠ্যপুথিখন কণ কণ ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ বাবে প্ৰণয়ন কৰা হৈছে। পাঠ্যপুথিখনৰ প্ৰধান লক্ষ্য হৈছে অকণিৰ কবিতা আৰু ছবিৰ জৰিয়তে শিশুৰ বৌদ্ধিক আৰু মানসিক বিকাশ কৰা। দ্বিতীয়তে, ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ভাষা শিক্ষণৰ বাবে আখৰৰ লগতে শব্দৰ সৈতে পৰিচয় কৰা।

পাঠ্যপুথিখন কেনেকৈ ব্যৱহাৰ কৰিব লাগে সেই বিষয়ে তলত উল্লেখ কৰা হৈছে—

ধ্বনি পৰিচয় : ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে ছবিখন চোৱাৰ পিছত বস্তুটোৰ নাম ক’ব। ছবিখনৰ নামটো কি ধ্বনিৰে আৰম্ভ হৈছে সেই কথা শিক্ষকে ছাত্ৰক সুধিব। যেনে— ‘অমিতা’ৰ ছবিখন দেখাৰ পিছত ইয়াৰ আৰম্ভণি /অ/ ধ্বনিৰে হৈছে বুলি ছাত্ৰ-ছাত্ৰীয়ে বুজি পাব।

বৰ্ণমালাৰ পৰিচয় : ‘অ’ আখৰটো দেখিবলৈ কেনেকুৱা হয় শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক শিকাব। পাঠ্যপুথিত দিয়া হোৱা কিছুমান শব্দৰপৰা ‘অ’ আখৰটো বিচাৰি উলিয়াবলৈ ক’ব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তিনি-চাৰিটা শব্দৰপৰা ‘অ’ আখৰটো বিচাৰি উলিয়াব আৰু ‘অ’ আখৰটো লিখাৰ অভ্যাস কৰিব।

পঠন : ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে ছবি চাই শব্দবোৰৰ নাম ক’ব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে বাওঁফালৰপৰা সোঁফাললৈ আঙুলিৰে নিৰ্দেশ কৰি ‘অমিতা’ শব্দটো পঢ়িব। ‘অ’-ৰে আৰম্ভ হোৱা আন আন শব্দবোৰ পঢ়ি তেওঁলোকে ‘অ’ আখৰটো বিচাৰি উলিয়াব আৰু ক’বলৈ শিকিব। আদ্যস্থান, মধ্যস্থান আৰু অন্ত্যস্থানত /অ/ ধ্বনিৰ ব্যৱহাৰ সম্পৰ্কে শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক ক’ব। ‘অ’ পঢ়ি থাকোঁতে শিক্ষকে ‘অমিতা’ শব্দটোৰ লগতে আন তিনি-চাৰিটা শব্দ বৰ্ভত লিখিব। এজন এজনকৈ সকলো ছাত্ৰ-ছাত্ৰীক বৰ্ভৰ ওচৰলৈ মাতিব আৰু উচ্চাৰণ কৰি লিখিবলৈ দিব।

আখৰ চিনাকি আৰু শব্দ পঢ়াৰ বাবে ব্যৱহাৰ কৰা সকলো শব্দ শিশুৰ পৰিচিত জগতখনৰপৰা লোৱা হৈছে। পাঠ্যপুথিখনত থকা ছবিবোৰ চাই ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে শব্দবোৰৰ লগত পৰিচয় হ’ব। শিক্ষকে এটা শব্দ লিখি তাৰ প্ৰতিটো আখৰ পৃথকে পৃথকে ক’ব। আখৰবোৰ যোগ কৰি শব্দটো পঢ়িবলৈ শিকোৱা হ’ব। এজন ছাত্ৰই এটা শব্দ পঢ়িব আৰু আন ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলে তেওঁৰ লগত পুনৰাবৃত্তি কৰিব। ইয়াক ‘সামূহিক পঠন’ বুলি কোৱা হয়।

প্ৰতিটো পাঠৰ লগত ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলৰ বাবে আখৰ লিখাৰ ক্ৰিয়া-কলাপ দিয়া হৈছে। শিক্ষকে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ কৰাত সহায় কৰিব। ক্ৰিয়া-কলাপসমূহ শিকাৰ অনুশীলন আৰু মূল্যায়নৰ বাবে দিয়া হৈছে। পাঠৰ ক্ৰিয়া কলাপসমূহ কৰাওঁতে স্ব-শিকন আৰু দলীয় শিকনত গুৰুত্ব দিব।

পাঠত থকা অকণিৰ কবিতাসমূহৰ উপৰি স্থানীয়ভাৱে প্ৰচলিত গীত-মাত আদি শিক্ষকে সংগ্ৰহ কৰি অনুশীলন কৰোৱাব। পাঠত থকা ছবিৰ উপৰি সংগতি থকা আন আন ছবি উপস্থাপন কৰিব আৰু অভিনয় কৰোৱাৰ সুবিধা থকা পাঠসমূহ অভিনয় কৰি দেখুৱাব। ছাত্ৰ-ছাত্ৰীৰ চিন্তাৰ বিকাশ হোৱাকৈ কিছুমান ক্ৰিয়া-কলাপ দি শিক্ষকে অধিক অনুশীলন কৰোৱাব।

পাঠ্যপুথিখনত ভাষা আৰু পৰিৱেশৰ বিষয়বস্তু সমন্বিতভাৱে দিয়া হৈছে। গতিকে ইয়াত ভাষা শিক্ষাৰ লগতে পাঠ অনুযায়ী সন্নিৱিষ্ট হোৱা পৰিৱেশৰ কথাবোৰ শিকাব।

তলত উল্লেখ কৰা ৰেখাসমূহ চোৱা আৰু খালী ঠাইসমূহ পূৰণ কৰা :

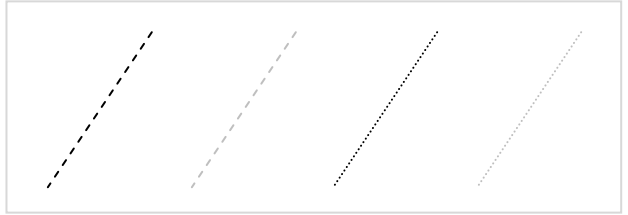
উলম্ব ৰেখা :

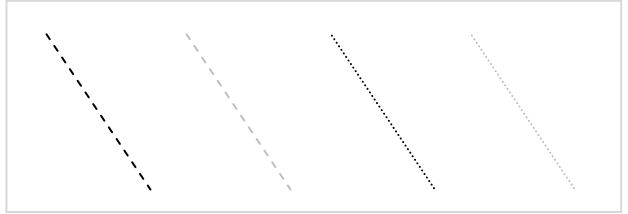
সৰল ৰেখা :

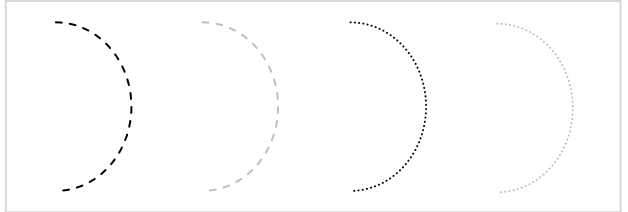
হেলনীয়া ৰেখা ১ :

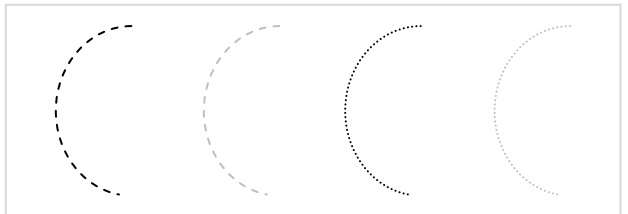
হেলনীয়া ৰেখা ২ :

বক্ৰ ৰেখা ১ :

বক্ৰ ৰেখা ২ :

টোকা : শিক্ষকসকলে ছাত্ৰ-ছাত্ৰীসকলক চক-পেন্সিলেৰে কেনেকৈ ৰেখাবোৰ অংকন কৰিব সেই বিষয়ে নিৰ্দেশনা দিব।

অসমীয়া স্বৰবৰ্ণ

অ আ ই ঈ
উ ঊ ঋ ঌ
এ ঐ ও ঔ

অসমীয়া ব্যঞ্জনবৰ্ণ

ক	খ	গ	ঘ	ঙ
চ	ছ	জ	ঝ	ঞ
ট	ঠ	ড	ঢ	ণ
ত	থ	দ	ধ	ন
প	ফ	ব	ভ	ম
য	ৰ	ল	ৱ	
শ	ষ	স	হ	
ক্ষ	ড	ঢ	য়	
ৎ	ং	ঃ	ঁ	

অ

অমিতা

পপীতা

অকণে বোলে অমিতা
বৰ ভাল ফল,
খৰাহি ভৰি আছে
খাওঁ গৈ ব'ল।

অমৰা

অমরা

অজগৰ

অজগর

অপৰাজি

অপराजिता

অ

অ

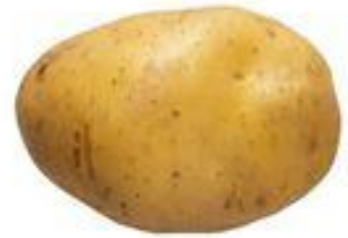
অ

আ

আম

আম

আম এবিধ ফল
সকলোৰে বজা,
পকা পকা আমবোৰ
খাবলৈ মজা।

আদা

অদরক

আকাশ

আকাশ

আলু

আলু

আ

আ

আ

ই

ইটা

ইট

ৰঙা ৰঙা ইটাবোৰ
গাড়ী ভৰাই আনে,
সৰু সৰু মইনাবোৰে
টনা-টনি কৰে।

ইকৰা

সৰপত

আইতা

দাদী মাঁ

আই

মাঁ

ই

ই

ই

ঈ

ঈগল

गरुड

ঈগল চৰাই উৰি উৰি
গছৰ ডালত পৰে,
তাকে দেখি অকণিহঁতে
খিলখিলাই হাঁহে।

ঈ

ঈ

ঈ

ঈ

ঈ

ঈ

উ

উট

উঁট

উট থাকে মৰুভূমিত
সকলোৱে মানে,
উটৰ পিঠিত কুঁজ থাকে
সকলোৱে জানে।

উদ

উদবিলাব

উৰহী

সেম

উৰাল

আখল

উ

উ

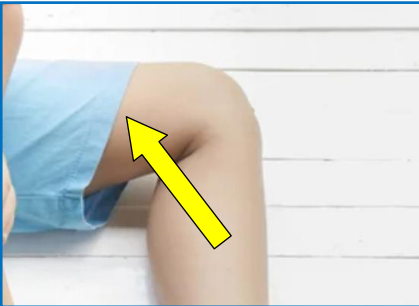
উ

উ

উণ

ঊন

উণ সূতাৰ গৰম চোলা
শীতৰ জাৰত পিন্ধি,
যদুৰে লয় বৰ মজা
পুৱাৰ ৰ'দত বহি।

উৰু

জাঁঘ

উৰ্মি

লহৰ

উৰ্ণনাভ

মকড়ী

উ

উ

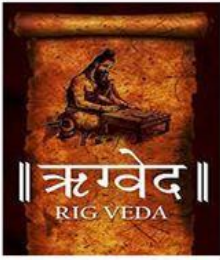
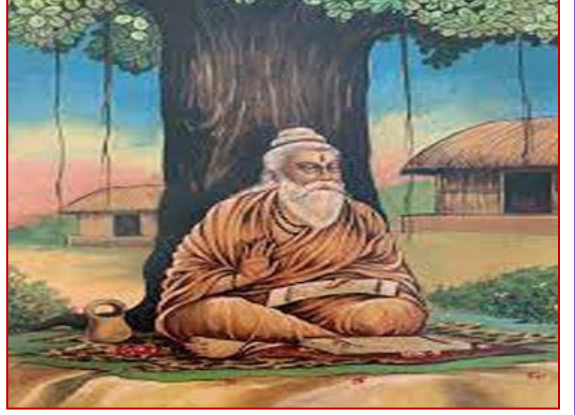
উ

ঋ

ঋষি

ঋষি

ঋষিজন বহি আছে
নমো নমো কৰি,
গাত তেওঁৰ চোলা নাই
মুখত দীঘল দাড়ি।

ঋকবেদ

ঋগ্বেদ

ঋষভ

বৈল

ঋক্ষ

ভালু

ঋ

ঋ

ঋ

এ

একতাৰা

एकतारा

এজাৰ তলত বহি কণমইনাই
একতাৰা বজায়,
কোমল কোমল এৰাপাত
এৰীপলুৱে খায়।

এজাৰ

জফুল

এৰাপাত

অৱাৰী কা পত্ৰ

এৰীপলু

ৰেশম কীট

এ

এ

এ

ঐ

ঐষাৱত

ऐरावत

ঐষাৱতৰ পিঠিত উঠি
কাজিৰঙা চাওঁ,
নানা ৰঙৰ চৰাই দেখি
বৰ আমোদ পাওঁ।

ঐ

ঐ

ঐ

ঐ

ঐ

ঐ

ও

ওলকচু

अरबी

ওলকচু ঔটেঙা
বিচাৰিলে পাবা,
মায়ে দিব যতনাই
জুতি লগাই খাবা।

ওকণি

জুঁ

ওঁঠ

होंठ

ওজাপালি

ओजापाली

ও

ও

ও

ঔ

ঔষধ

দবা

ঔ ষে হয় ঔষধ
জ্বর হ'লে খায়,
অকণিয়ে আকৌ ঔষধ খাই
বৰ বেয়া পায়।

ঔটেঙা

চলতা

ঔষধালয়

ঔষধালয়

ঔলতা

টেট্রাসেরা

ঔ

ঔ

ঔ

ক

কল

कल

কল কল কল
কল এবিধ ফল,
কল খালে গাত হয়
হাতীৰ সমান বল।

কলম

कलम

চকা

पहिया

নাক

नाक

ক

ক

ক

খ

খোজুৰ

খ্রজুৰ

খোজুৰ এবিধ ফল

খালে হয় বল,

সদায় দুটা খোজুৰ খাবা

তেহে তুমি বল পাবা।

খাম

লিফাফা

মাখি

मकखी

নখ

নাখুন

খ

খ

খ

গ

গছ

পেড়

গছ আমাৰ বন্ধু
সদায় পানী দিবা,
পাৰা যদি গছ ৰুবা
কেতিয়াও নাকাটিবা।

গামোচা

অংগ বস্ত্ৰ

বগলী

সারস

মগ

মগ

গ

গ

গ

ঘ

ঘৰ

ঘর

ঘোঁৰা অ' ঘোঁৰা
সৰু সৰু ঘোঁৰা,
ঘোঁৰাৰ পিঠিত উঠি সোঁৱা
ঘৰলৈ যায় কণল'ৰা।

ঘড়ী

ঘড়ী

ঘোঁৰা

ঘোড়া

বাঘ

बाघ

ঘ

ঘ

ঘ

ঙ

আঙঠি

অংগুঠী

আমিনাই পিন্ধে আঙঠি
অনুরে খায় বাঙি,
ৰঙা ৰঙা চেৰীবোৰেৰে
ভৰি আছে চাঙি।

ৰঙালাও

কহু

নাঙল

হল

বাঙি

খৱৰবুজা

ঙ

ঙ

ঙ

চ

চৰাই

চিড়িয়া

মাছৰোকা চৰায়ে
চন্দা মাছ ধৰে,
তাকে দেখি মইনাইতে
কঁকাল ঘূৰাই নাচে।

চৰু

হাঁড়ী

ফেঁচা

উললু

বিহুনাচ

বিহু নৃত্য

চ

চ

চ

ছ

ছাতি

ছাতা

ৰঙা নীলা ছাতি মেলি
ছোৱালীবোৰ যায়,
বুধবৰীয়া হাটত লেছেৰা কিনি
গজা-চানাচুৰ খায়।

ছাগলী

বকরী

লেছেৰা

লোৰিয়া

মাছ

মছলী

ছ

ছ

ছ

জ

জেঠী

छिपकली

জেঠী অ' জেঠী
কথা কওঁ এটি,
শুনিবানে মোৰ কথা
মন দি তুমি।

জখলা

সীढ़ী

ৰজা

রাজা

কাগজ

কাগজ

জ

জ

জ

ব

বাক

झाड़ू

বাক বাক বাক
 বেলগাড়ী যায়,
 বাক মাৰি মইনাই
 বৰ ভাল পায়।

বৰণা

झरना

झूलना

झूला

झूमूँ

झुमुर

ব

ব

ব

এও

জিএও

ব্যাধ পতংগ

জিএও অ' জিএও
ক'ত থাকে তুমি,
চাৰিওফালে বিচাৰিছো
দেখা নাই আমি।

এও

এও

এও

এও

এও

এও

ট

টকা

एक प्रकार का
वाद्य यंत्र

টলিং টলিং চাইকেল চলাই
সোণমইনা যায়,
টুপী পিন্ধি টকা বজাই
বৰ মজা পায়।

টুপী

টোপী

পটল

परवल

বাট

सड़क

ট

ট

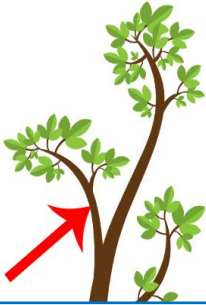
ট

ঠ

ঠগা

রেহল

ঠগাত থৈ পুথি পড়ে
শুন শুন শুন,
ডালত বহি মৌ-মাথিয়ে
কৰে গুন গুণ।

ঠানি

শাখা

କଠାଳ

କଟହଳ

କଠ

ଚଟାଇଁ

ଠ

ଠ

ଠ

ড

ডলা

ডলিয়া

ডাল ভৰি ডালিম লাগে
 বসে ভৰপূৰ,
 ডলাত ভৰাই ডালিমীয়ে চায়
 ঘৰলৈ কিমান দূৰ।

ডবা

নগাড়া

কলডিল

কেলে का फूल

ডালিম

অনার

ড

ড

ড

ড

ঢৰা

दरी

ঢুলীয়াই ঢোল বজায়
ধিন খিত দাও,
গধূলি নামঘৰত
ডবা কোবাওঁ।

ঢেঁকী

ढেকী

ढৌ

लहर

ढोल

ढोल

ড

ড

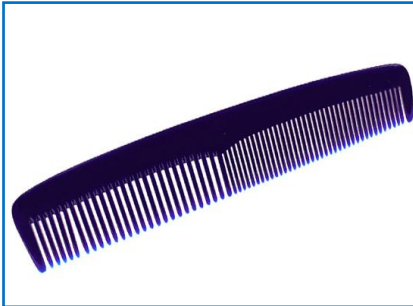
ড

ণ

হৰিণ

हिरन

অকণমানি হৰিণ
অকণমানি মন,
সকলোৰে চকুৰ মণি
আঁচলৰ ধন।

চৰণ

चरण

ফণি

कंघी

কাণ

कान

ণ

ণ

ণ

ত

তুলসী

তুলসী

তুলসীৰ তলে তলে
মৃগ পছ চৰে,
তাকে দেখি ৰামচন্দ্ৰই
হৰধনু ধৰে।

তলা

তাল্লা

লতা

লতা

দাঁত

দাঁত

ত

ত

ত

থ

থাল

থালী

থ ই বোলে থাপ মাৰি
থালখন ধৰে,
পথাৰৰ পোকবোৰ
জুইত পৰি মৰে।

থুঁতৰি

ঠোড়ী

পথাৰ

খেত

পথ

রাস্তা

থ

থ

থ

দ

দমকল

নল

পদিনাৰ কোমল পাত
সৰু সৰু সেউজীয়া।
দমকলৰ পানী, নাদৰ পানী
কোনোটোৱেই নহয় বেয়া।

দবাখেল

শতরংজ

পদিনা

পুদীনা

ৰ'দ

ধূপ

দ

দ

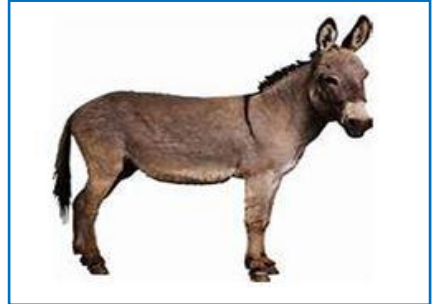
দ

ধ

ধূপ

অগরবতী

পুৱা আৰু গধূলি
 ধূপ-ধূনা জ্বলায়,
 ধূপ-ধূনাৰ গোকৈ ঘৰ
 আমোল-মোলায়।

ধান

ধান

ধনিয়া

ধনিয়া

গাধ

গধা

ধ

ধ

ধ

ন

নাক

नाक

অকণমানি আইটীজনী
মাক-দেউতাকৰ নয়নৰ মণি।

নয়ন

आँख

मानुह

मनुष्य

पानी

पानी

ন

ন

ন

প

পাখিলা

তিতলী

পাখিলাই পাখি মেলি
উৰে উলাহত,
পদুম ফুলে হালি-জালি
নাচে বতাহত।

পদুম

কমল

কপাল

ললাট

তাপ

মেন্ড

প

প

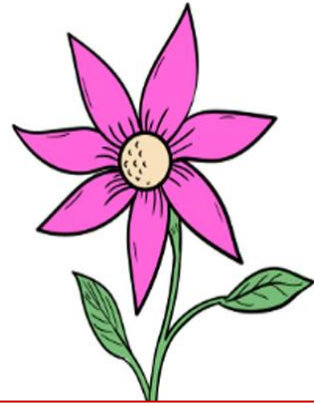
প

ফ

ফুল

ফুল

অ' ফুল অ' ফুল
নুফুলনো কিয়,
গৰুৱে যে আগ খায়
মইনো ফুলিম কিয়?

ফুল

ফল

কাণফুলি

বালী

বৰফ

বৰ্ফ

ফ

ফ

ফ

ব

বগৰী

বেৰ

বাঁহৰ মূঢ়া বগৰীৰ গুৰা,
ক'ত বাৰু পালা তুমি
বকুল তলসৰা।

বকুল

বকুল

ববৰ

ৰবড়

ডাব

নারিয়ল

ব

ব

ব

ভ

ভাটৌ

तोता

ভোমোৰাই ভুন্ ভুনাই
ফুলৰ পাহিত পৰে,
ভাটৌ চৰাই সজাত বহি
নমস্কাৰ কৰে।

ভাত

ভাত

পাভমাছ

পাৰদা

ভোমোৰা

ভাঁৱা

ভ

ভ

ভ

ম

মকৰা

মকড়ী

মহে কৰে ভুন্ ভুন্
মাথিয়ে কৰে গুণ গুণ
মকৰাই আকৌ জাল সাজি
ধৰি খায় মহবোৰ।

মটৰ

মটৰ

টেমা

ডল্লা

বাদাম

মুংফলী

ম

ম

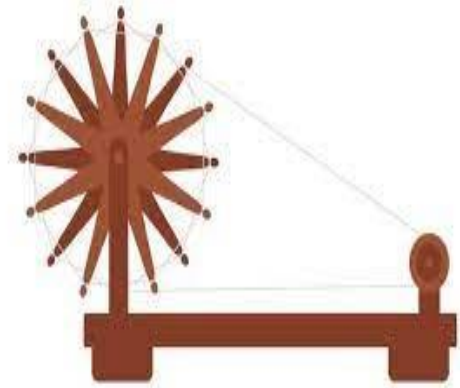
ম

য

যাঁতৰ

চৰখা

বহাগত বৰদৈচিলা
মাকৰ ঘৰলৈ যায়,
যাঁতৰত সূতা কাটি
বিহুৱান বয়।

যাদুঘৰ

সংগ্ৰহালয়

আকাশীযান

বায়ুযান

যুঁৱলি

মাচী

য

য

য

ৰ

ৰথ

रथ

ৰথত উঠি ৰহিমলা
কাৰেঙলৈ যায়,
তাকে দেখি লিগিৰীহঁতে
মনে মনে চায়।

ৰেল

रेलगाड़ी

খাৰু

कंगन

বজাৰ

बाज़ार

ৰ

ৰ

ৰ

ল

লেতেকু

रामबाई फल

লেতেকু পনিয়ল
বতৰৰ ফল,
এইবোৰ খালেহে
গাত পাবা বল।

লৱণ

नमक

কলম

कलम

বল

गेंद

ল

ল

ল

ৰ

কাৰৈ

कोई मछली

তাৰৈয়ে কিনা কাৰৈ মাছ
বাতি ভৰাই খাম,
কুঁৱাৰ পানীৰে গা ধুই
আবেলি ঘৰলৈ যাম।

কুঁৱলী

कोहरा

ডাৰৰ

बादल

পৰুৱা

चींटी

ৰ

ৰ

ৰ

শ

শিলিখা

हरतकी

শিলিখা তিতা আৰু
আমলখি কেঁহা,
চেনি মৌ কুঁহিয়াৰ
এইবোৰ মিঠা।

শশী

চন্দ্ৰমা

শৰাই

শরাই

কেশ

বাল

শ

শ

শ

ষ

ষাঁড়গৰু

বৈল

ষাঁড়টোৱে জেওৰা ভাঙি
খায় শাকনিৰ শাক,
তাকে দেখি গিৰিহঁতৰ
তত নাই গাত।

কৃষক

কিসান

বৰষুণ

बारिश

পুৰুষ

पुरुष

ষ

ষ

ষ

স

সখিয়তী

ओरिओल

এতিয়া বিহুৰে বতৰ,
সখিয়তী চৰায়ে কাটে সৰু সূতা
মৰুৱা পাতৰে যঁতৰ।

সাগৰ

সাগৰ

সাতসৰী

সাতসৰী

সঁজা

পিঁজৰা

স

স

স

হ

হলৌ

হুল্লোক গিৰ্বন

হলৌ উঠিল টকৌ গছত
লগাই খদৌ-মদৌ,
জৌ জৌ কৈ সৰিল নিয়ৰ
হ'ল জলৌ-জপৌ।

হাত

হাথ

পাহাৰ

पहाड़

ম'হ

भैंस

হ

হ

হ

ক্ষ

ক্ষীর

খীর

শিক্ষকে পড়ায় আমাক
এক, দুই নেওঁতা,
ক্ষীরবাটি আনি দিয়া
অ'মোৰ দেউতা।

ক্ষূৰ

উস্তরা

শিক্ষক

শিক্ষক

বৃক্ষ

পেড়

ক্ষ

ক্ষ

ক্ষ

ড

গাঁড়

গাঁড়া

গাড়ীত উঠি কাজিৰঙালৈ
গাঁড় চাবলৈ যাওঁ,
গাঁড়ৰ লগত পহু দেখি
বৰ বং পাওঁ।

গাড়ী

গাড়ী

ঘড়ী

ঘড়ী

কাঁড়

তীর

ড

ড

ড

ঢ়

বাঢ়নী

झाड़ू

বাঢ়ে মামা বাঢ়ে মামা
ক'ত থাকা তুমি,
বাঢ়নী এটাৰ সাজি দিবা
চোতাল সাৰিম আমি।

বাঢ়ে

বাঁস শিল্পকাৰ

বাঢ়েটোকা

কঠফোড়বা

মুঢ়া

মুঢ়া

ঢ়

ঢ়

ঢ়

য়

কুঁহিয়াৰ

গন্না

অ' মইনা অ' মইনা
পিৰাখনত বহ,
খাচোন কুঁহিয়াৰৰ
মিঠা মিঠা ৰস।

য়াক

যাক

সৰিয়হ

सरसों

থুৰিয়া

थुरिया

য়

য়

য়

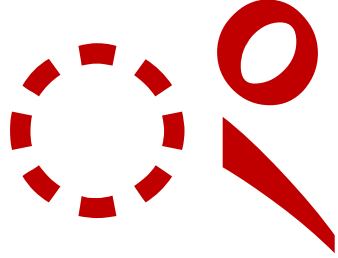

ଉଂପଲ

कमल

ସେଓଞ୍ଜିଆ ଘନ ହାରି
ଗଛତ ନାନା ଫଳ,
ସରୋବରତ ଫୁଲି ଆଛେ
ବଞ୍ଢା ବଞ୍ଢା ଓଂପଲ ।

শংখ

শংখ

পোনাকণে ককাকৰ লগত
চাবলৈ যায় দলং,
জিলাপী খায়, শংখ কিনে
মনত কি যে বং।

দলং

পুল

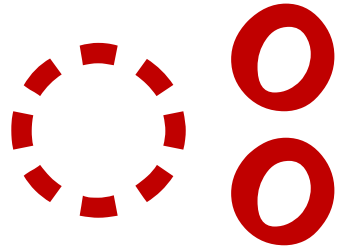
পালেং

পালক

চাংঘৰ

উঁচা ঘৰ

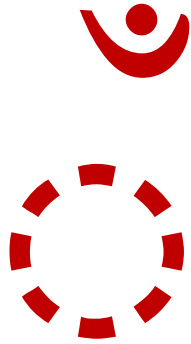

ପ୍ରାତଃକାଳ

ସୁବହ

ପ୍ରାତଃକାଳତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଓଳାହି
ଜଗତ୍ ପୋହାୟ,
ଗଛ-ଲତିକା, ପଶୁ-ପକ୍ଷୀର ମନ
ବଢ଼େରେ ଭରାୟ ।

হাঁহ

বতখ

পেক্ পেক্ কৰি হাঁহ
পুখুৰীত চৰে,
সৰু সৰু মাছবোৰ
ঠোঁটেৰে ধৰে।

বাঁহ

বাঁস

তৈতলী

ইমলী

টেকীয়া

...

অসমীয়া স্বৰবৰ্ণৰ গৌণৰূপ

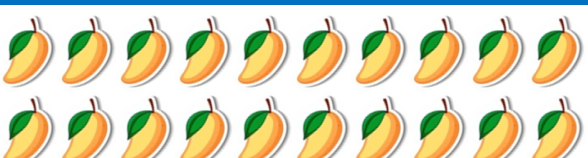
স্বৰবৰ্ণ	স্বৰচিহ্ন	উদাহৰণ	চিত্ৰ
অ	্	নল	
আ	া	জাম	
ই	ি	পিঠা	
ঈ	ী	চকী	
উ	ু	আলু	

স্বৰবৰ্ণ	স্বৰচিহ্ন	উদাহৰণ	চিত্ৰ
ড়	়্	মূৰ	
ঞ	়্	ভূণ	
ঞ	়ে	বেণ	
ঠ	়ৈ	দৈ	
ও	়ো	খোল	

স্বৰবৰ্ণ	স্বৰচিহ্ন	উদাহৰণ	চিত্ৰ
ঔ	ৌ	টকৌ	

সংখ্যাবোৰ গণনা কৰোঁ আহা (১ ৰ পৰা ২০ লৈ)

১	এক		1
২	দুই		2
৩	তিনি		3
৪	চাৰি		4
৫	পাঁচ		5
৬	ছয়		6
৭	সাত		7
৮	আঠ		8
৯	ন		9
১০	দহ		10

১১	এঘাৰ		11
১২	বাৰ		12
১৩	তেৰ		13
১৪	চৈধ্য		14
১৫	পোন্ধৰ		15
১৬	ষোল্ল		16
১৭	সোতৰ		17
১৮	ওঠৰ		18
১৯	উনৈছ		19
২০	বিছ		20

সংখ্যাবোৰ লিখোঁ আহা :

১	১	১	১	
২	২	২	২	
৩	৩	৩	৩	
৪	৪	৪	৪	
৫	৫	৫	৫	
৬	৬	৬	৬	
৭	৭	৭	৭	
৮	৮	৮	৮	
৯	৯	৯	৯	
১০	১০	১০	১০	

সংখ্যাবোৰ লিখোঁ আহা :

১১	১১	১১	১১	
১২	১২	১২	১২	
১৩	১৩	১৩	১৩	
১৪	১৪	১৪	১৪	
১৫	১৫	১৫	১৫	
১৬	১৬	১৬	১৬	
১৭	১৭	১৭	১৭	
১৮	১৮	১৮	১৮	
১৯	১৯	১৯	১৯	
২০	২০	২০	২০	

हिन्दी वर्णमाला

(हिंदी वर्णमाला)

अ आ इ ई

उ ऊ ऋ

ए ऐ ओ औ

अं अः

क ख ग घ ङ

च छ ज झ ञ

ट ठ ड ढ ण

त थ द ध न

प फ ब भ म

य र ल व

श ष स ह

क्ष त्र ज्ञ श्र

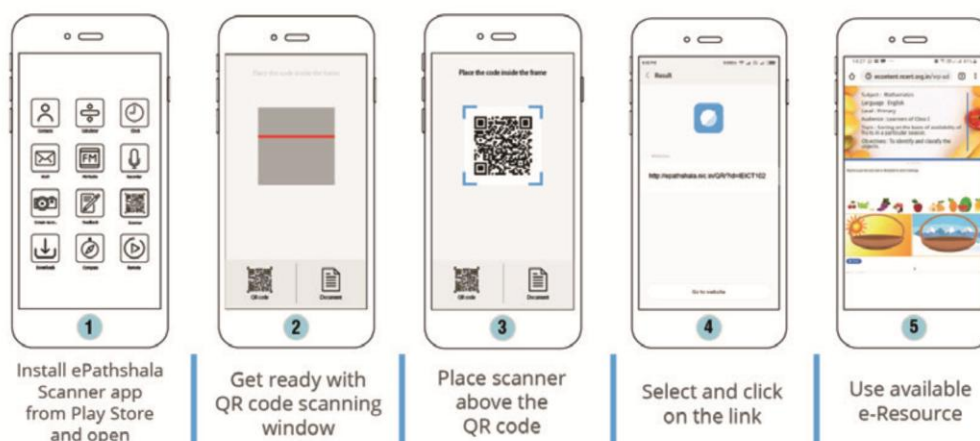
ड़ ढ़

ePathshala

Step-by-Step guide for users to access e-resources linked to QR Codes

The coded box placed on the first page of every chapter is called quick Response (QR) Code. It will help you to access e-resources such as audios, videos, multi-media, texts, etc. related to themes given in the chapter. The first QR code is to access the complete e-textbook. The subsequent QR codes will help you access the relevant e-resources linked to each chapter. This will help you enhance your learning in a joyful manner.

Follow the steps given below and access the e-Resources through your smartphone or tablet using ePathshala .

For accessing the e-Resources using e-Pathshala on desktop or laptop follow the step stated below:

Go to <https://epathshala.nic.in/topics.php> and enter the alphanumeric code given below the QR code

DIKSHA

Download **DIKSHA** app from Google Playstore and follow the steps given below and access the e-Resources through your smartphone or tablet using **DIKSHA** .

For accessing the e-Resources using DIKSHA on desktop or laptop follow the step stated below:

Go to <https://diksha.gov.in/resources> and enter the alphanumeric code given under the QR code

**PREPARATION OF BILINGUAL PRIMERS (EARLY GRADE) FOR
BHARATIYA LANGUAGES JOINTLY BY CIIL & NCERT (Phase-1)**

SCHEDULED LANGUAGES

Sl. No.	Languages	Sl. No.	Languages	Sl. No.	Languages
1	ASSAMESE	9	KONKANI	17	SANSKRIT
2	BENGALI	10	MAITHILI	18	SANTALI
3	BODO	11	MALAYALAM	19	SINDHI
4	DOGRI	12	MANIPURI	20	TAMIL
5	GUJARATI	13	MARATHI	21	TELUGU
6	HINDI	14	NEPALI	22	URDU
7	KANNADA	15	ODIA		
8	KASHMIRI	16	PUNJABI		

NON - SCHEDULED LANGUAGES

Sl. No.	Languages	Sl. No.	Languages	Sl. No.	Languages
1	ADI	20	KINNAURI	39	MISING
2	ANAL	21	KISAN	40	MIZO
3	ANGAMI	22	KODAVA	41	MOGH
4	AO	23	KOKBOROK	42	MUNDARI
5	BHILI (VASAVA)	24	KOLAMI	43	NYISHI (NISSI)
6	BHUTIA	25	KONDA	44	RABHA
7	BISHNUPRIYA MANIPURI	26	KORKU	45	RAI
8	DEORI	27	KORWA	46	SHERPA
9	DIMASA	28	KOYA	47	SAVARA (SORA)
10	GADABA	29	KUI	48	SÜMI (SEMA)
11	GARO	30	KUKI	49	TAMANG
12	HALBI	31	KURUKH	50	TANGKHUL
13	HMAR	32	KUZHLE (KHEZHA)	51	TANGSA
14	JATAPU (KUVI)	33	LEPCHA	52	TIWA
15	JUANG	34	LIANGMAI	53	TULU
16	KABUI	35	LIMBU	54	WANCHO
17	KARBI	36	LOTHA		
18	KHANDESHI	37	MAO		
19	KHARIA	38	MISHMI		

भारतीय भाषा संस्थान

Central Institute of Indian Languages

(Department of Higher Education, Ministry of Education, GoI)

Manasagangotri, Mysuru - 570 006

☎ 0821 2515820 (Director) / ✉ ada-ciilmys@gov.in

विद्यया ऽ मृतमश्नुते

एन सी ई आर टी
NCERT

राष्ट्रीय शैक्षिक अनुसंधान और प्रशिक्षण परिषद्

National Council of Educational Research and Training

Sri Aurobindo Marg

New Delhi - 110016

☎ 011 2696 2580 / ✉ dceta.ncert@nic.in